

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну реєстрацію геномної інформації людини

Цей Закон визначає правові засади обробки геномної інформації людини з метою її державної реєстрації в Україні.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) абетково-цифровий код – унікальний ряд літер і цифр, який використовується з метою знеособлення персональних даних в разі надсилання інформації Адміністратору Електронного реєстру геномної інформації людини та підлягає внесенню до нього разом з геномною інформацією людини;

2) біологічний матеріал – тканини і виділення тіла людини, останків померлої людини, що містять геномну інформацію людини;

3) відбір біологічного матеріалу – дія або сукупність дій, таких як отримання та облік отриманого біологічного матеріалу, з якого можливо встановити геномну інформацію людини;

4) геномна інформація людини (далі – геномна інформація) – відомості про генетичні ознаки людини;

5) Електронний реєстр геномної інформації людини (далі – Електронний реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, реєстрацію, накопичення, зберігання, поновлення, пошук, використання і поширення (розповсюдження, передачу) геномної інформації людини;

6) молекулярно-генетична експертиза (дослідження) – дослідження біологічного матеріалу людини, що здійснюється з метою отримання її геномної інформації;

7) обробка геномної інформації людини – будь-яка дія або сукупність дій, таких як збирання, реєстрація, накопичення, зберігання, поновлення, пошук, використання і поширення (розповсюдження, передача) знеособлених персональних даних про особу, якій належить геномна інформація, а також знищення геномної інформації;

8) реєстраційна картка – документ, що містить відомості, визначені цим Законом, для проведення державної реєстрації геномної інформації людини.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у законах України.

Стаття 2. Законодавство України про державну реєстрацію геномної інформації та сфера дії цього Закону

1. Законодавство України про державну реєстрацію геномної інформації складається з Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Кримінального процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України, Закону України "Про захист персональних даних", цього Закону та інших законів України, а також інших прийнятих на їх виконання нормативно-правових актів.

2. У разі якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж передбачені цим Законом, застосовуються правила, передбачені таким міжнародним договором.

3. Дія цього Закону поширюється на відносини у сфері відбору та дослідження біологічного матеріалу, обробки геномної інформації людини, ведення Електронного реєстру геномної інформації людини, що здійснюється з метою державної реєстрації геномної інформації людини в Україні.

Особливості регулювання відносин у сфері ідентифікації осіб, обліку та обробки геномної інформації людини з метою забезпечення виконання завдань контррозвідувальної діяльності можуть визначатися іншими законами України.

Стаття 3. Принципи державної реєстрації геномної інформації

1. Державна реєстрація геномної інформації проводиться з дотриманням прав і свобод людини і громадянина та відповідно до таких основних принципів: верховенства права, у тому числі законності та юридичної визначеності; гуманізму; конфіденційності, у тому числі захищеності персональних даних.

Стаття 4. Державна реєстрація геномної інформації

1. Державна реєстрація геномної інформації проводиться з метою:

- 1) ідентифікації осіб, які вчинили кримінальне правопорушення;
- 2) розшуку осіб, зниклих безвісти;
- 3) ідентифікації невпізнаних трупів людей, їх останків та частин тіла людини;
- 4) ідентифікації осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе.

2. Державна реєстрація геномної інформації громадян України, іноземців та осіб без громадянства проводиться згідно з цим Законом.

3. Проведення державної реєстрації геномної інформації не повинно становити небезпеку для життя і здоров'я людини, принижувати її честь та гідність.

4. В Україні проводяться обов'язкова та добровільна державна реєстрація геномної інформації.

5. Державна реєстрація геномної інформації полягає у внесенні до Електронного реєстру відомостей про генетичні ознаки людини та визначених цим Законом знеособлених персональних даних про особу.

Відомості, що містяться в Електронному реєстрі, є інформацією з обмеженим доступом та не підлягають оприлюдненню.

6. Держателем Електронного реєстру є Міністерство внутрішніх справ України. Електронний реєстр є функціональною підсистемою єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України. Адміністратором Електронного реєстру є уповноважена Міністерством внутрішніх справ України юридична особа, що належить до сфери його управління або перебуває у його підпорядкуванні.

7. Адміністратор Електронного реєстру відповідає за технічне, технологічне та програмне забезпечення автоматизованої системи формування та ведення Електронного реєстру, обробку, збереження, захист та надання інформації, що міститься в Електронному реєстрі.

Стаття 5. Обов'язкова державна реєстрація геномної інформації

1. Обов'язковій державній реєстрації підлягає геномна інформація:

- 1) осіб, яким повідомлено про підозру у вчиненні умисних тяжких чи особливо тяжких злочинів проти основ національної безпеки України, життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканості

особи, власності, громадської безпеки, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, або стосовно яких обвинувальний акт у кримінальних провадженнях зазначеної категорії злочинів передано до суду;

2) осіб, які вчинили суспільно небезпечні діяння або злочини проти основ національної безпеки України, життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи, власності, громадської безпеки, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, та до яких за рішенням суду застосовані примусові заходи медичного характеру;

3) осіб, засуджених за вчинення умисних злочинів проти основ національної безпеки України, життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи, власності, громадської безпеки, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку;

4) установлена з біологічного матеріалу, отриманого під час проведення слідчих (розшукових) дій відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, та неідентифікована;

5) невпізнаних трупів людей, їх останків та частин тіла людини, відомості про виявлення яких унесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань або відображено у постанові про початок досудового розслідування, винесеній у порядку, передбаченому статтею 615 Кримінального процесуального кодексу України;

6) встановлена з раніше відібраних біологічних зразків осіб, зниклих безвісти, або біологічного матеріалу з особистих речей осіб, зниклих безвісти, відомості щодо яких внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань або відображено у постанові про початок досудового розслідування, винесеній у порядку, передбаченому статтею 615 Кримінального процесуального кодексу України;

7) осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе.

2. Не підлягає повторній державній реєстрації геномна інформація осіб, зазначених у пунктах 2, 3 частини першої цієї статті, якщо геномну інформацію таких осіб було внесено до Електронного реєстру на підставі пункту 1 частини першої цієї статті та не було вилучено згідно з цим Законом.

3. Слідчий, прокурор зобов'язані протягом 10 робочих днів надіслати Адміністратору Електронного реєстру відповідну інформацію щодо зміни процесуального статусу особи у кримінальному провадженні для внесення відповідних змін до Електронного реєстру.

4. Порядок проведення обов'язкової державної реєстрації геномної інформації людини затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Обов'язкова державна реєстрація геномної інформації проводиться за рахунок коштів державного бюджету.

Стаття 6. Добровільна державна реєстрація геномної інформації

1. Право на добровільну державну реєстрацію геномної інформації мають громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства.

2. Добровільна державна реєстрація геномної інформації проводиться на підставі письмової заяви особи про відбір у неї біологічного матеріалу, проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження) та внесення геномної інформації до Електронного реєстру, що вважається згодою цієї особи на обробку її персональних даних відповідно до Закону України "Про захист персональних даних".

3. Добровільна державна реєстрація геномної інформації неповнолітніх осіб проводиться на підставі письмової заяви їхніх законних представників. Отримання біологічного матеріалу в неповнолітніх осіб здійснюється у присутності їхніх законних представників.

4. Добровільна державна реєстрація геномної інформації осіб, визнаних у встановленому законом порядку недієздатними або цивільна дієздатність яких обмежена судом, проводиться на підставі письмової заяви їхніх законних представників. Отримання біологічного матеріалу в осіб, визнаних у встановленому законом порядку недієздатними або цивільна дієздатність яких обмежена судом, здійснюється у присутності їхніх законних представників.

5. Добровільна державна реєстрація геномної інформації проводиться на платній основі, крім реєстрації геномної інформації осіб, зазначених у частині шостій цієї статті.

6. Державна реєстрація геномної інформації близьких родичів осіб, зниклих безвісти (біологічні батько, мати, у разі їх відсутності – діти, а в разі відсутності дітей – брати, сестри або інші біологічні родичі по материнській чи батьківській лінії), проводиться, якщо немає можливості отримати геномну інформацію, зазначену в пункті 6 частини першої статті 5 цього Закону, у разі їхньої добровільної згоди.

7. Добровільна державна реєстрація геномної інформації осіб, зазначених у частині шостій цієї статті, проводиться за рахунок коштів державного бюджету відповідно до цього Закону.

8. Порядок проведення добровільної державної реєстрації геномної інформації людини і розмір плати за надання послуг з добровільної державної

реєстрації геномної інформації людини визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Відбір біологічного матеріалу

1. Відбір біологічного матеріалу для проведення державної реєстрації геномної інформації здійснюється:

1) в осіб, зазначених у пункті 1 частини першої статті 5 цього Закону, – уповноваженими особами у порядку та на умовах, визначених законодавством, за рахунок коштів державного бюджету;

2) в осіб, зазначених у пункті 2 частини першої статті 5 цього Закону, – уповноваженою особою закладу з надання психіатричної допомоги за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на здійснення таким закладом покладених на нього завдань;

3) в осіб, зазначених у пункті 3 частини першої статті 5 цього Закону, – уповноваженою особою органу (установи) виконання покарань або органу з питань пробації за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на здійснення такими органами (установами) покладених на них завдань;

4) в осіб, зазначених у пункті 7 частини першої статті 5 цього Закону, – уповноваженою особою закладу охорони здоров'я чи іншої установи, в яких може перебувати така особа, за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на здійснення такими закладами (установами) покладених на них завдань;

5) в осіб, зазначених у частині першій статті 6 цього Закону, – уповноваженою особою суб'єкта, до компетенції якого відповідно до законодавства належить проведення молекулярно-генетичних експертиз (досліджень).

2. Відбір біологічного матеріалу для проведення державної реєстрації геномної інформації, передбаченої у пунктах 4 та 6 частини першої статті 5, частині шостій статті 6 цього Закону, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету на підставах та в порядку, передбачених кримінальним процесуальним законодавством України.

3. Відбір біологічного матеріалу для проведення державної реєстрації геномної інформації у невпізнаних трупів людей, їх останків та частин тіла людини, зазначених у пункті 5 частини першої статті 5 цього Закону, здійснюється уповноваженими особами судово-медичних установ або закладів охорони здоров'я на підставах та в порядку, передбачених кримінальним процесуальним законодавством України, за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на здійснення такими закладами (установами) покладених на них завдань.

4. До відбору біологічного матеріалу як спеціалісти можуть залучатися:

1) уповноважені особи науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України, судово-медичних установ, закладів охорони здоров'я;

2) уповноважені особи медичних та експертних служб Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України;

3) спеціалісти-криміналісти Національної поліції України;

4) уповноважені особи медичних служб Національної гвардії України.

5. Під час здійснення відбору біологічного матеріалу відповідно до вимог цього Закону заповнюється реєстраційна картка.

Стаття 8. Відбір біологічного матеріалу в окремої категорії осіб

1. З метою, визначеною пунктами 2 і 3 частини першої статті 4 цього Закону, може здійснюватися відбір біологічного матеріалу у військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту.

Відбір біологічного матеріалу здійснюється на підставі заяви особи про відбір у неї біологічного матеріалу та її письмової згоди на обробку персональних даних.

2. У разі введення воєнного стану відбір біологічного матеріалу з метою, визначеною пунктами 2 і 3 частини першої статті 4 цього Закону, здійснюється в обов'язковому порядку у військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, а також членів добровольчих формувань територіальних громад.

Категорії осіб, порядок та строки відбору біологічного матеріалу, а також місце зберігання відібраного біологічного матеріалу, передбаченого частиною другою цієї статті, визначаються відповідно Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України, Управлінням державної охорони України, розвідувальним органом, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, а стосовно добровольчих формувань територіальних громад – Кабінетом Міністрів України.

3. Відбір біологічного матеріалу здійснюється із застосуванням засобів (систем) для відбору біологічних зразків, що призначені для їх тривалого зберігання.

Строк зберігання відібраного біологічного матеріалу не повинен перевищувати строк зберігання, який встановлений виробником засобів (систем) для відбору біологічних зразків.

Після закінчення строку зберігання у разі необхідності біологічний матеріал відбирається повторно відповідно до цієї статті.

4. Під час відбору біологічного матеріалу заповнюється реєстраційна картка, у якій зазначаються прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), дата народження, стать особи, у якої здійснюється відбір, дата та місце відбору, а також орган (установа), що здійснив відбір біологічного матеріалу.

5. Встановлення геномної інформації осіб, зазначених у частинах першій та другій цієї статті, здійснюється виключно в порядку, передбаченому кримінальним процесуальним законодавством України, у разі необхідності розшуку осіб, зниклих безвісти, або ідентифікації невпізнаних трупів людей, їх останків та частин тіла людини.

6. Відбір біологічного матеріалу у військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та його зберігання здійснюються за рахунок коштів державного бюджету.

Відбір біологічного матеріалу у членів добровольчих формувань територіальних громад та його зберігання забезпечуються обласними радами за рахунок коштів місцевого бюджету або з інших не заборонених законодавством джерел.

Стаття 9. Державна реєстрація геномної інформації військовополонених

1. З метою, визначеною пунктом 1 частини першої статті 4 цього Закону, обов'язково здійснюються відбір біологічного матеріалу та державна реєстрація геномної інформації військовополонених.

2. Відбір біологічного матеріалу у військовополонених може проводитися спеціалістами, зазначеними у частині четвертій статті 7 цього Закону, із застосуванням засобів (систем) для відбору біологічних зразків, що призначені для їх тривалого зберігання.

3. Строк зберігання відібраного біологічного матеріалу не повинен перевищувати строк зберігання, який встановлений виробником засобів (систем) для відбору біологічних зразків.

4. Під час відбору біологічного матеріалу заповнюються реєстраційна картка, в якій зазначаються прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), громадянство (за наявності), стать особи, у якої здійснюється відбір, дата та місце відбору, орган (установа), що здійснив відбір біологічного матеріалу, а також, за наявності відповідної інформації, – належність особи до іноземних військових формувань, державних органів, їх підрозділів, органів, закладів, установ.

5. Молекулярно-генетична експертиза (дослідження) біологічного матеріалу, відібраного у порядку, передбаченому цією статтею, для встановлення геномної інформації з метою її державної реєстрації проводиться суб'єктами судово-експертної діяльності, визначеними Законом України "Про судову експертизу", на підставі реєстраційної картки і біологічного матеріалу.

Молекулярно-генетична експертиза (дослідження) біологічного матеріалу, передбаченого цією статтею, проводиться за рахунок коштів державного бюджету.

6. Порядок відбору та направлення на молекулярно-генетичну експертизу (дослідження) для встановлення геномної інформації, а також порядок зберігання біологічного матеріалу військовополонених затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Молекулярно-генетична експертиза (дослідження)

1. Молекулярно-генетична експертиза (дослідження) біологічного матеріалу, відібраного в порядку, передбаченому частинами другою та третьою статті 7 цього Закону, для встановлення геномної інформації з метою її державної реєстрації проводиться суб'єктами, до компетенції яких відповідно до законодавства України належить проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження), на підставах та в порядку, передбачених кримінальним процесуальним законодавством України, за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на здійснення такими суб'єктами покладених на них завдань.

Геномна інформація протягом 10 робочих днів після проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження) разом з реєстраційною карткою надсилається Адміністратору Електронного реєстру для її реєстрації.

2. Молекулярно-генетична експертиза (дослідження) біологічного матеріалу, відібраного в порядку, передбаченому пунктами 1–4 частини першої статті 7 цього Закону, для встановлення геномної інформації з метою її державної реєстрації проводиться на підставах та в порядку, визначених цим Законом, суб'єктами, до компетенції яких відповідно до законодавства належить проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження), за рахунок коштів державного бюджету, на підставі реєстраційної картки і біологічного матеріалу.

3. Молекулярно-генетична експертиза (дослідження) для здійснення добровільної державної реєстрації геномної інформації проводиться на платній основі суб'єктами, до компетенції яких відповідно до законодавства належить проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження), у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Відомості, що підлягають внесенню до Електронного реєстру

1. Для проведення державної реєстрації геномної інформації Адміністратору Електронного реєстру надсилається геномна інформація, що зазначається в реєстраційній картці.

Внесенню до Електронного реєстру підлягають геномна інформація, зазначена в реєстраційній картці, та абетково-цифровий код картки, інша інформація, визначена частиною третьою цієї статті.

2. Орган, установа або особа, яка забезпечує надсилання геномної інформації Адміністратору Електронного реєстру для внесення її до Електронного реєстру, перед надсиланням заповнює реєстраційну картку, в якій знеособлює інформацію про особу шляхом присвоєння їй індивідуального абетково-цифрового коду.

Персональні дані про осіб, геномна інформація яких відповідно до цього Закону підлягає державній реєстрації, Адміністратору Електронного реєстру не надсилаються, крім інформації, передбаченої пунктами 5–7 частини третьої цієї статті.

3. До реєстраційної картки вноситься інформація щодо:

1) осіб, зазначених у пункті 1 частини першої статті 5 цього Закону, про:

а) індивідуальний абетково-цифровий код картки;

б) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

в) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;

г) ініціатора проведення державної реєстрації геномної інформації (найменування підрозділу, контактні відомості);

г) процесуальний статус особи;

д) дату повідомлення особі про підозру, направлення обвинувального акта до суду;

е) геномну інформацію;

2) осіб, зазначених у пункті 2 частини першої статті 5 цього Закону, про:

а) індивідуальний абетково-цифровий код картки;

б) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

в) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;

г) ініціатора проведення державної реєстрації геномної інформації (найменування підрозділу, контактні відомості);

г) найменування суду, який ухвалив (постановив) судове рішення, дату його ухвалення та єдиний унікальний номер справи;

3) осіб, зазначених у пункті 3 частини першої статті 5 цього Закону, про:

а) індивідуальний абетково-цифровий код картки;

б) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

в) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;

г) найменування суду, який ухвалив (постановив) судове рішення, дату його ухвалення та єдиний унікальний номер справи;

г) найменування (номер) установи позбавлення волі;

4) об'єктів, зазначених у пункті 4 частини першої статті 5 цього Закону, невпізнаних трупів людей, їх останків та частин тіла людини, зазначених у пункті 5 частини першої статті 5 цього Закону, про:

а) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

б) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;

в) ініціатора проведення державної реєстрації геномної інформації (найменування підрозділу, контактні відомості);

г) вихідний номер та дату запиту;

г) ініціатора проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження) (найменування підрозділу);

д) назву експертної установи проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

е) номер та дату висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

є) найменування та номер об'єкта висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

ж) місце вилучення об'єкта;

з) дату вилучення об'єкта;

и) геномну інформацію;

5) осіб, зниклих безвісти, зазначених у пункті 6 частини першої статті 5 цього Закону, про:

а) прізвище, ім'я та по батькові особи, зниклої безвісти;

- б) дату зникнення безвісти;
- в) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
- г) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;
- г) ініціатора проведення державної реєстрації геномної інформації (найменування підрозділу, контактні відомості);
- д) вихідний номер та дату запиту;
- е) ініціатора проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);
- є) назву експертної установи проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);
- ж) номер та дату висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);
- з) найменування та номер об'єкта у висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);
- и) місце вилучення об'єкта;
- і) дату вилучення об'єкта;
- ї) геномну інформацію;
- б) особистих речей особи, зниклої безвісти, зазначених у пункті 6 частини першої статті 5 цього Закону, про:
 - а) прізвище, ім'я та по батькові особи, зниклої безвісти;
 - б) найменування особистої речі особи, зниклої безвісти;
 - в) дату зникнення безвісти особи;
 - г) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
 - г) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;
 - д) ініціатора проведення державної реєстрації геномної інформації (найменування підрозділу, контактні відомості);
 - е) вихідний номер та дату запиту;
 - є) ініціатора проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);
 - ж) найменування експертної установи проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

з) номер та дату висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

и) найменування та номер об'єкта висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

і) місце вилучення об'єкта;

ї) дату вилучення об'єкта;

й) геномну інформацію;

7) близьких родичів осіб, зниклих безвісти, зазначених у частині шостій статті 6 цього Закону, про:

а) прізвище, ім'я та по батькові особи;

б) родинний зв'язок із особою, зниклою безвісти;

в) прізвище, ім'я та по батькові особи, зниклої безвісти;

г) дату зникнення безвісти особи;

г) стать особи, зниклої безвісти;

д) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

е) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;

є) ініціатора проведення державної реєстрації геномної інформації (найменування підрозділу, контактні відомості);

ж) вихідний номер та дату запиту;

з) ініціатора проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

и) найменування експертної установи проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

і) номер та дату висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

ї) найменування та номер об'єкта висновку молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

й) геномну інформацію;

8) осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе, а саме про:

а) дату поміщення особи до медичного закладу;

б) ініціатора проведення державної реєстрації геномної інформації (найменування підрозділу, контактні відомості);

в) вихідний номер та дату запиту;

г) ініціатора проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження) (найменування підрозділу);

г) назву експертної установи проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження);

д) геномну інформацію.

4. З метою ідентифікації персональних даних особи, геномна інформація якої зареєстрована в Електронному реєстрі, та її індивідуального абетково-цифрового коду орган, установа або особа, яка забезпечує надсилання геномної інформації Адміністратору Електронного реєстру для внесення до Електронного реєстру, ведуть облік відомостей про осіб та їх відібраний біологічний матеріал із дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних.

Облік зазначених відомостей ведеться в електронному виді та/або у формі картотеки та зберігається протягом строку зберігання біологічного матеріалу, передбаченого цим Законом.

Стаття 12. Зберігання біологічного матеріалу, відібраного для проведення державної реєстрації геномної інформації

1. Біологічний матеріал, відібраний для проведення обов'язкової державної реєстрації геномної інформації на підставах і в порядку, передбачених пунктами 1–4 частини першої статті 7 цього Закону, зберігається Адміністратором Електронного реєстру або визначеними ним уповноваженими особами.

Біологічний матеріал, відібраний для проведення обов'язкової державної реєстрації геномної інформації на підставах і в порядку, передбачених частинами другою і третьою статті 7 цього Закону, зберігається відповідно до вимог кримінального процесуального законодавства України.

2. Біологічний матеріал, відібраний для проведення добровільної державної реєстрації геномної інформації, передбаченої пунктом 5 частини першої статті 7 цього Закону, після проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження) повертається особі, що подала письмову заяву про відбір біологічного матеріалу, проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження) та внесення геномної інформації до Електронного реєстру.

3. Порядок зберігання біологічного матеріалу, відібраного для проведення обов'язкової державної реєстрації геномної інформації, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

4. Порядок зберігання біологічного матеріалу, відібраного для проведення державної реєстрації геномної інформації у військовослужбовців,

поліцейських, осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, встановлюється відповідно Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України, Управлінням державної охорони України, розвідувальними органами, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України.

5. Порядок зберігання біологічного матеріалу, відібраного у членів добровольчих формувань територіальних громад, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 13. Охорона приміщень для зберігання біологічного матеріалу, надісланого Адміністратору Електронного реєстру

1. Охорона приміщень для зберігання біологічного матеріалу, надісланого Адміністратору Електронного реєстру, визначеного частиною першою статті 5 цього Закону, забезпечується Національною гвардією України.

2. Охорона приміщень, зазначених у частині першій цієї статті, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

Стаття 14. Знищення біологічного матеріалу, відібраного для проведення державної реєстрації геномної інформації

1. Біологічний матеріал, який зберігається в Адміністратора Електронного реєстру або в інших визначених ним уповноважених осіб, відібраний для проведення державної реєстрації геномної інформації:

1) в осіб, зазначених у пункті 2 частини першої статті 5 цього Закону, – знищується після надходження до Адміністратора Електронного реєстру рішення суду про припинення застосування до особи примусових заходів медичного характеру (крім осіб, які вчинили кримінальне правопорушення у стані осудності, але захворіли на психічну хворобу до постановлення вироку або під час відбування покарання);

2) в осіб, зазначених у пункті 3 частини першої статті 5 цього Закону, – знищується після надходження до Адміністратора Електронного реєстру відомостей про відбуття особою покарання, але не пізніше закінчення строку зберігання, встановленого виробником засобів (систем) для відбору біологічних зразків.

2. Біологічний матеріал, відібраний для проведення державної реєстрації геномної інформації:

1) в осіб, зазначених у пунктах 1, 4–7 частини першої статті 5 та в частині шостій статті 6 цього Закону, – знищується відповідно до вимог

кримінального процесуального законодавства України, а у разі якщо відбір біологічного матеріалу здійснювався не з метою доказування у кримінальному провадженні – після закінчення строку зберігання, встановленого виробником засобів (систем) для відбору біологічних зразків;

2) в осіб, зазначених у частинах першій і другій статті 8 та в частині першій статті 9 цього Закону, – знищується після закінчення строку зберігання, встановленого виробником засобів (систем) для відбору біологічних зразків.

3. Порядок знищення біологічного матеріалу, відібраного для проведення державної реєстрації геномної інформації, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 15. Обробка геномної інформації

1. Обробка персональних даних, пов'язаних з опрацюванням геномної інформації, здійснюється виключно для досягнення мети, визначеної цим Законом, з урахуванням вимог законодавства України про захист персональних даних.

2. Обробка геномної інформації проводиться за допомогою автоматизованої системи формування та ведення Електронного реєстру, що виключає можливість її втрати, пошкодження, перекручення, несанкціонованого доступу до неї.

3. Порядок обробки геномної інформації встановлюється держателем Електронного реєстру.

Стаття 16. Право на використання геномної інформації

1. Право на використання геномної інформації з метою, зазначеною в частині першій статті 4 цього Закону, із дотриманням вимог законодавства України мають:

1) керівники прокуратур та органів досудового розслідування;

2) прокурори;

3) слідчі;

4) дізнавачі;

5) уповноважені особи відповідних підрозділів органів державної влади у межах здійснення оперативно-розшукової, контррозвідувальної, розвідувальної діяльності;

6) слідчий суддя, суд;

7) уповноважені особи Національного центрального бюро Інтерполу в Україні відповідно до законодавства України;

8) органи іноземних держав у разі дотримання ними вимог, передбачених частиною другою статті 17 цього Закону.

2. Фізичні особи (їх законні представники), геномна інформація яких внесена до Електронного реєстру у порядку добровільної державної реєстрації, мають право на використання геномної інформації виключно стосовно себе.

3. Порядок доступу до геномної інформації, зареєстрованої в Електронному реєстрі, та її використання визначається держателем Електронного реєстру.

Органи державної влади, що здійснюють контррозвідувальну та розвідувальну діяльність, досудове розслідування кримінальних правопорушень, мають право безпосереднього автоматизованого доступу до Електронного реєстру. Порядок такого доступу визначається спільними актами Міністерства внутрішніх справ України та таких органів державної влади.

4. Персональні дані, що зберігаються в Електронному реєстрі, не можуть бути розкриті або передані особам та органам, не визначеним статтею 16 цього Закону, крім випадків, установлених законом.

Стаття 17. Міжнародне співробітництво та надання геномної інформації

1. Обмін геномною інформацією з іншими країнами та міжнародними організаціями під час кримінального провадження, її використання за запитами іноземних держав здійснюються відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та норм Кримінального процесуального кодексу України.

2. Надання органам іноземних держав геномної інформації, отриманої згідно із цим Законом, можливе лише в разі, якщо ці органи та відповідний компетентний орган України можуть установити такий режим доступу до інформації, який унеможливує розкриття інформації для інших цілей чи її розголошення в будь-який спосіб, у тому числі шляхом несанкціонованого доступу.

Стаття 18. Строки зберігання, вилучення та знищення геномної інформації

1. Геномна інформація осіб, зазначених у пункті 1 частини першої статті 5 цього Закону, зберігається в Електронному реєстрі до моменту надходження до Адміністратора Електронного реєстру копії рішення про закриття кримінального провадження або виправдувального вироку суду, що набрав законної сили.

У разі відсутності у Адміністратора Електронного реєстру такої інформації та будь-якої іншої інформації щодо процесуального статусу осіб, зазначених у пункті 1 частини першої статті 5 цього Закону, геномна інформація зберігається не більше п'яти років з дня її реєстрації в Електронному реєстрі.

2. Геномна інформація осіб, зазначених у пунктах 2 і 3 частини першої статті 5 цього Закону, зберігається в Електронному реєстрі протягом 50 років.

3. Геномна інформація, зазначена у пунктах 4, 5, 6 та 7 частини першої статті 5 цього Закону, зберігається в Електронному реєстрі до настання моменту ідентифікації, але не більше 50 років.

4. Геномна інформація осіб, зазначених у частинах першій, третій і четвертій статті 6 цього Закону, зберігається в Електронному реєстрі протягом строку, вказаного в заяві.

5. Геномна інформація осіб, зазначених у частині шостій статті 6 цього Закону, зберігається в Електронному реєстрі до настання моменту розшуку зниклої безвісти особи, але не більше 50 років.

6. Вилучення та знищення геномної інформації з Електронного реєстру, отриманої в результаті проведення обов'язкової державної реєстрації геномної інформації, здійснюються на підставі:

- 1) виправдувального вироку суду, що набрав законної сили;
- 2) постанови прокурора про закриття кримінального провадження щодо підозрюваного на підставі пунктів 1–3 частини першої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України;
- 3) прийняття Адміністратором Електронного реєстру рішення про припинення зберігання геномної інформації в Електронному реєстрі, зазначеної у частинах першій – п'ятій цієї статті, у зв'язку із закінченням строку її зберігання.

7. Про обставини, зазначені у частині першій, пунктах 1–3 частини шостої цієї статті, прокурор, суд повідомляють Адміністратора Електронного реєстру та направляють йому копії відповідних процесуальних документів упродовж десяти днів з дня, наступного за днем настання відповідних обставин.

8. Вилучення та знищення геномної інформації з Електронного реєстру, отриманої в результаті проведення добровільної державної реєстрації геномної інформації, здійснюються на підставі письмової заяви фізичної особи або її законного представника.

9. За заявою фізичної особи (її законного представника), генетична інформація якої внесена до Електронного реєстру у порядку добровільної державної реєстрації, її геномна інформація підлягає вилученню з Електронного реєстру та знищенню протягом трьох днів з дня отримання такої заяви.

Стаття 19. Контроль за додержанням законодавства про державну реєстрацію геномної інформації

1. Контроль за додержанням прав людини і громадянина при державній реєстрації геномної інформації здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

2. Рішення, дії чи бездіяльність державних органів і установ, які задіяні у проведенні державної реєстрації геномної інформації, їх посадових осіб можуть бути оскаржені в судовому порядку.

Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства про державну реєстрацію геномної інформації

1. Особи, винні в порушенні законодавства України про державну реєстрацію геномної інформації, несуть відповідальність, встановлену законом.

Стаття 21. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через три місяці з дня набрання ним чинності, крім пункту 3 частини першої статті 5 цього Закону, який набирає чинності через один рік з дня введення в дію цього Закону, та пункту 2 цієї статті, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Під час дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, відбір біологічного матеріалу, передбаченого частиною другою

статті 8 та статтею 9 цього Закону, здійснюється протягом двох місяців з дня набрання чинності відповідними нормативно-правовими актами. За наявності об'єктивних обставин, що унеможливають здійснення відбору біологічного матеріалу у встановлений строк, такий відбір здійснюється за першої можливості.

3. Відбір біологічного матеріалу в осіб, зазначених у пункті 1 частини першої статті 5 цього Закону, якщо під час здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні не була призначена експертиза з метою встановлення генетичних ознак особи, якій повідомлено про підозру, здійснюється у порядку, визначеному цим Законом.

4. Обов'язковій державній реєстрації в порядку та на умовах, передбачених для осіб, зазначених у пункті 3 частини першої статті 5 цього Закону, підлягає геномна інформація осіб, які на день набрання чинності зазначеним пунктом відбули встановлене вироком суду покарання та мають не зняту чи не погашену судимість за вчинення умисних злочинів проти основ національної безпеки України, життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи, власності, громадської безпеки, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

5. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про контррозвідувальну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 12, ст. 89 із наступними змінами):

пункт 6 частини другої статті 7 викласти в такій редакції:

"б) виключно з метою попередження, своєчасного виявлення і припинення розвідувальних, терористичних та інших посягань на державну безпеку України, отримання інформації в інтересах контррозвідки на підставі відповідної контррозвідувальної справи:

здійснювати заходи, визначені частиною третьою статті 8 Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність", – лише за ухвалою слідчого судді, постановленою за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженим прокурором. Нагляд за додержанням законів під час проведення контррозвідувальної діяльності здійснюється Генеральним прокурором, виконувачем його обов'язків або уповноваженими наказом Генерального прокурора заступниками Генерального прокурора;

здійснювати ідентифікацію осіб з використанням геномної інформації людини, зокрема, здійснювати відбір, зберігання біологічного матеріалу та обробку геномної інформації людини, а також проводити або ініціювати проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження), створювати, вести та адмініструвати базу даних геномної інформації людини. Геномна інформація людини, встановлена із зазначеного біологічного матеріалу, вноситься лише до бази даних геномної інформації людини та

використовується спеціально уповноваженим органом державної влади у сфері контррозвідувальної діяльності у межах його завдань та повноважень";

статтю 8 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"Відбір, зберігання біологічного матеріалу, проведення молекулярно-генетичної експертизи (дослідження), обробка геномної інформації людини під час здійснення контррозвідувальної діяльності, а також ведення визначеної цим Законом бази даних геномної інформації людини здійснюються відповідно до цього Закону та інших законів України в порядку, визначеному нормативно-правовими актами Служби безпеки України".

У зв'язку з цим частини третю – дванадцяту вважати відповідно частинами четвертою – тринадцятою;

2) у Законі України "Про Національну поліцію" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40–41, ст. 379 із змінами, внесеними Законом України від 15 березня 2022 року № 2123–ІХ):

пункт 15 частини першої статті 23 викласти в такій редакції:

"15) вживає заходів для визначення осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе; встановлює особу за невпізнаним трупом; здійснює відбір біологічного матеріалу осіб та встановлює його генетичні ознаки (геномну інформацію) у випадках, передбачених законодавством";

в абзаці третьому частини другої статті 26 слова "генетичних даних (зразків ДНК)" замінити словами "відомостей про генетичні ознаки людини (геномну інформацію людини)".

6. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

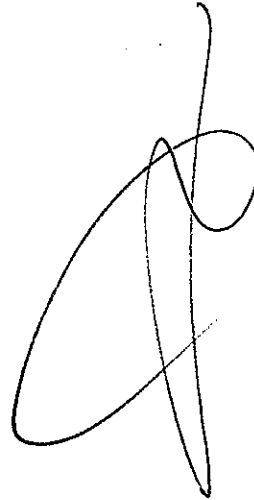
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом, зокрема Постанову Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 року № 1024 "Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів";

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

7. Рекомендувати Офісу Генерального прокурора та Службі безпеки України привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
9 липня 2022 року
№ 2391-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ